

Cos i cervell envelleixen de manera independent de l'edat cronològica

L'hospital del Mar associa l'edat biològica de l'individu amb un indicador cerebral

ANTONI LÓPEZ TOVAR
Barcelona

No depèn del DNI. L'edat biològica del cervell és independent de l'edat cronològica de la persona. Investigadors de l'hospital del Mar han identificat que la presència d'un indicador que té una influència decisiva en l'envelliment cerebral està relacionat també amb una edat biològica més avançada. D'aquesta manera es planteja la possibilitat de detectar a través d'una anàlisi de sang quines persones tendiran a patir un envelliment mental accelerat.

Els hàbits de vida (dieta, descans, exercici físic, activitat mental, consum de substàncies tòxiques, exposició a factors ambientals...) influeixen en la configuració de l'ADN, i determinaran l'edat biològica de la persona. Si es modifiquen en sentit positiu, poden alençar l'envelliment de l'ADN i l'increment del volum de substància blanca al teixit cerebral, que és una alteració que augmenta amb els anys.

Els científics, que han publicat les seves troballes a *Biology*, han determinat que les hiperintensitats de la substància blanca són mesuradors de l'edat del cervell. Es tracta d'àrees que apareixen de manera diferent en imatges de ressonància magnètica, i que indiquen que és un teixit lesionat a què la sang arriba amb més dificultat. Aquestes lesions es detecten amb freqüència al cervell de persones d'edat avançada, i s'han relacionat amb un risc augmentat de malaltia d'Alzheimer.

"Una bona part de l'efecte del pas dels anys sobre el nostre cervell no ve donat només per l'edat cronològica, la que tenim per la data de naixement, sinó també per l'edat biològica, que explica moltes altres coses

que la biològica", explica Jordi Jiménez-Conde, coordinador del grup d'investigació neurovascular de l'INIM-Hospital del Mar.

Els investigadors van mesurar mitjançant ressonància

magnètica el volum de concentracions de la substància blanca en 247 pacients que havien patit un ictus. Paral·lelament, van determinar l'edat biològica dels individus a través de mostres de sang i anàlisi del grau de me-

tiliació del seu ADN, un valor que es modifica en funció de valors externs, com són els hàbits de vida.

Segons Jiménez-Conde, d'aquesta manera s'ha demostrat per primera vegada que

l'envelliment del cos "té una associació directa amb l'envelliment cerebral de manera independent de l'edat cronològica". Els investigadors atribueixen a l'edat biològica el 42,7% de l'envelliment del cervell mesurat per la presència d'hiperintensitats de la substància blanca.

La investigació obre la porta a disposar de noves eines per millorar el pronòstic i el seguiment dels pacients, cosa que permet pronosticar amb una anàlisi de sang quins individus tindran més tendència a presentar un envelliment cerebral accelerat o prematur.

"No sabem que aquest tipus de lesions tenen tant a veure amb una qüestió biològica més que cronològica", apunta l'investigador Joan Jiménez-Balado. "Es important entendre que la genètica predisposa, però els mecanismes epigenètics, que depenen de l'estil de vida i de

Una anàlisi de sang podria determinar quines persones tendiran a patir envelliment cerebral

factores de risc, disposen l'edat biològica". Segons Jiménez-Balado, cal continuar estudiant el defecte de la genètica i l'epigenètica sobre les hiperintensitats de la substància blanca -que es poden prevenir en gran manera controlant factors de risc cardiovasculars-, "ja que pot ajudar-nos a entendre més bé els mecanismes biològics que participen en l'envelliment cerebral".

Una presència elevada de la substància blanca s'associa amb patologies com el deteriorament cognitiu inespecífic, alteracions en l'equilibri i la manera de caminar i un pitjor pronòstic en la capacitat de recuperació del cervell davant qualsevol patologia que l'afecti. El volum augmenta amb l'edat i no és reversible, malgrat que es pot frenar l'envelliment de l'ADN amb canvis en els hàbits de vida que poden repercutir en la desacceleració d'aquestes lesions en el teixit cerebral.●

Una pacient i la seva mare amb Isidre Fainé i el doctor Albert Tuca, de pal·liatius del Clínic

Nou espai assistencial per a malalts avançats

■ La Fundació La Caixa i l'hospital Clínic de Barcelona han inaugurat un espai assistencial per a pacients amb malalties avançades i els seus familiars que està situat a la unitat oncològica de l'hospital i on "es complementa i es potencia l'atenció pal·liativa per part de l'equip sanitari". En un

comunicat conjunt, els promotors subratllen que es tracta d'un lloc "amb intimitat" que contribueix a "generar benestar i reduir l'estrès". L'objectiu: cuidar les dimensions emocionals, socials i espirituals en un moment d'especial vulnerabilitat. L'Espai Fundació

La Caixa d'Atenció Integral facilita la relació entre pacients i familiars, però també s'hi podran fer activitats en grup organitzades per professionals o voluntaris. "Cal posar en relleu el dret del pacient a rebre un acompanyament de qualitat", segons el president de la fundació, Isidre Fainé.

El CCMC demana prioritzar els aspectes psicològics per tractar joves transgènere

REDACCIÓ Barcelona

El Consell de Col·legis de Metges de Catalunya (CCMC) creu que és "essencial" que els professionals que atenguin els menors d'edat transgènere "prioritzin l'abordatge psicològic abans que el farmacològic" i que tinguin en compte "les necessitats expressades per les persones ateses, amb un èmfasi especial en la necessitat

d'acompanyament i atenció integral", sempre pensant en "el màxim benefici per a la persona atesa i les seves famílies".

Precisament en aquest aspecte, l'organització col·legial demana als metges que siguin cauts en la utilització de fàrmacs per a usos diferents d'aquells per als quals van ser aprovats.

A més a més, hauran de proporcionar als joves trans "una informació apropiada al seu

grau de comprensió i maduresa" i fer una avaluació adequada del menor per part d'equips multidisciplinaris si, per exemple, entren en joc tractaments hormonals, i també per descartar comorbiditats.

Per aquesta raó, aquest ens adverteix que, arribat el moment d'obtenir el consentiment informat, es traslladi amb compte i de manera extensa i precisa als menors i als seus tutors legals l'evidència científica disponible sobre els tractaments a què se sotmetran, així com sobre els beneficis esperats, els possibles efectes secundaris i limitacions i sobre la possibilitat de reversibilitat de les diferents opcions.

Ho diu el CCMC al document *L'atenció a la diversitat de*

Un 40% dels pacients atesos als serveis mèdics per a persones trans el 2019 i el 2020 van ser menors

gènere en persones menors d'edat. Document de posició del CCMC, que va ser fet públic ahir i que ha estat redactat amb la participació i les reflexions de les comissions de deontologia dels quatre col·legis de metges catalans.

Al text el CCMC estableix, a més a més, la seva posició sobre aquesta qüestió "de creixent interès i demanda, tant en l'àrea de la salut com en l'esfera

pública, que genera gran debat social per les seves implicacions en els àmbits de la salut, l'educació o legislatiu", i pretén donar resposta a la inquietud expressada pels professionals de la salut, encara més rellevant quan afecta menors d'edat.

En aquest sentit, el col·lectiu de metges recorda que a Catalunya l'increment de la demanda al servei de promoció de salut de les persones trans (Trànsit) va passar de 19 atencions el 2012 a 1.454 el 2021. Els anys 2019 i 2020, els menors d'edat van ser gairebé un 40% de les persones ateses.

Finalment, el document demana que els metges "tinguin una actitud respectuosa, inclusiva i prudent".●